

Een historische dag

Dames en heren, ik mag u feliciteren. Wij mensen uit de regio, van het platteland, wij leven met elkaar in het beloofde land. Wij zijn de komende jaren het epicentrum van het overheidsbeleid. Er gaan de komende periode bussen vol kamerleden en bewindspersonen onze kant op komen. Gewapend met goede bedoelingen, met geld en met een bijkans onstilbare honger naar kennis over hoe wij hier, in de regio, de zaken aanpakken en wat de stad daarvan kan leren.

Je zou het bijna gaan geloven als je door de verkiezingsprogramma's van de partijen bladert bij de verkiezingen van twee weken geleden. Nooit was er de afgelopen 50 jaar meer aandacht voor de regio. De Boer Burger Beweging noemde het woord 'regio' zelfs 148 keer in haar verkiezingsprogramma, rekende Marijn Molema, bijzonder hoogleraar Regionale Vitaliteit & Dynamiek aan de Rijksuniversiteit Groningen, ons voor.

Mooi nieuws! Dus onze taak als P10 zit erop. Wilco Pelgrom heeft ons vanochtend meegenomen in het ontstaan van de P10, in onze oorsprong en de noodzaak ons als plattelandsgemeenten te verenigen en ons punt te maken in Den Haag. Vijftien jaar hard met elkaar gewerkt en nu we zijn klaar. Vandaag nog een borrel drinken en goed afscheid nemen van elkaar, want we gaan elkaar niet meer zien. Doel bereikt, mission accomplished, case closed.

Dat het verhaal van de regio zo tot de verbeelding spreekt, is niet vreemd. Het past misschien wel goed bij de tijdgeest. We lopen aan tegen de **grenzen van de groei** en van ons **ongebreidelde geloof in de vooruitgang**. Als we over onze schouder kijken, zien we het **spoor van vernieling** dat we met ons vooruitgangdenken hebben achtergelaten. Rendementsdenken, winstmaximalisatie en aandeelhouderswaarde; vriend en vijand zijn het er inmiddels allemaal over eens dat de schaduwkanten van deze vooruitgangsgedachte ons hebben ingehaald. Schaduwkanten als individualisering, klimaatproblematiek en bestaansonzekerheid. Om er maar een paar te noemen.

Het is misschien wel deze context, die politici doet verlangen naar de regio, waar het leven nog heel gewoon lijkt. Vorige maand ging ik met onze koning op bezoek bij een ouder echtpaar in Hengevelde dat hun huis verkocht onder de

marktwaarde, omdat ze het gunden aan een jong stel uit dezelfde woonplaats. Daarna bezochten we samen het Kulturhus, waar honderden vrijwilligers tal van verenigingen in de benen houden en het jaarlijkse zomerfeest floreert. Dat zijn **verhalen** waar we naar **verlangen**.

Dat de regio ook tot de verbeelding spreekt, is waarschijnlijk ook een gevolg van **'Elke regio telt'**. Het rapport toonde ook nog eens aan dat Den Haag diezelfde regio de afgelopen schromelijk heeft verwaarloosd. Shame on you, dames en heren bestuurders! Die voelen inmiddels ook feilloos aan dat ze zich niet populair maken met de steken die ze hebben laten vallen. Als een **streng juf** die de afgelopen jaren alleen de kinderen met de grootste mond voortrok en dat lieve, voorbeeldige kind dat bescheiden achter in de klas de zaakjes prima voor elkaar had, stelselmatig negeerde en daar plotseling op wordt betrap. En het goede voornemen van die juf lijkt het nu eens helemaal anders te gaan doen.

Lieve mensen, ik vind het natuurlijk fantastisch dat we nu als regio op de kaart staan. En wat dat betreft is vandaag misschien wel **een historische dag**. We stappen met elkaar **een nieuw tijdperk** binnen. Dat waar onze oprichter Henk Aalderink 15 jaar geleden voor stond, voor het **benutten van de kracht van de regio** en **oog te hebben voor de kwetsbaarheid**, dat moment is nu hier. En ik denk ook dat nu de tijd is gekomen om dat waar we 15 lang jaar voor hebben gepleit, dat we dat gedachtengoed kunnen gaan verzilveren.

Dus onze taak zit er nog niet op. Sterker nog, we beginnen pas. Nu gaat het pas **echt** beginnen. We staan op pole position en we kunnen gaan oogsten. Nu kunnen we onze achterban een nieuw geluid laten horen. Nu kunnen we de mensen in onze gemeenten, in de dorpskernen en het buitengebied die zich de afgelopen jaren in de steek gelaten hebben gevoeld als er weer een buslijn verdween, een huisarts ermee stopte of een ziekenhuis ging krimpen, mensen bij wie het sentiment overheerst dat 'Den Haag' er niet voor hen is, die mensen kunnen we weer laten voelen dat we het hier in Nederland samendoen; stad en platteland.

Natuurlijk hebben wij als regio de **wijsheid niet in pacht**. Hier weten we ook niet alles. Maar dat waar we als P10-gemeenten sterk in zijn, dat wat we te bieden hebben, in ruimte, in karakter en in ondernemingszin en eensgezindheid, in oplossingen, dat kunnen we nu allemaal **in stelling brengen**

om gezamenlijk de handen uit de mouwen te steken voor een beter, mooier Nederland. In de stedelijke gebieden én op het platteland.

En hoe gaan we dit doen? Dat gaan we voor een deel vandaag met elkaar bepalen. Want vandaag staat in het teken van onze agenda richting 2040. Op het gebied van verduurzaming, op het gebied van onderwijs, op het gebied van zorg. We gaan bepalen wat nodig is. En met die inhoud gaan wij **Den Haag helpen**.

Maar **Den Haag** zal **zichzelf ook moeten helpen**. Want dit nieuwe **tijdperk** kunnen we alleen binnenstappen, als er een **paradigmashift** plaats vindt. Het is aan het kabinet om te stoppen met het vergroten van de kansenongelijkheid tussen de inwoners in ons land. Dat is niet zomaar gedaan. Het is een ingrijpende verandering die vraagt om een **radicaal andere werkwijze** van kabinet én ministeries. We moeten voorkomen dat er weer enkele regio's extra aandacht krijgen of gekozen wordt voor een regiominister.

Wat ons betreft zijn de drie hoofdadvieszen uit 'Elke regio telt' hiervoor leidend. En ik noem ze hier nog maar een keer.

1. Herijk de reguliere beleids- en investeringslogica van het Rijk; doe dus dat wat **nodig** is voor gebieden. Maak niet alleen sterker wat al sterk is.
2. Investeer in **langjarige programma's** voor regionaal economische ontwikkeling; Hiermee voorkomt Den Haag dat gemeenten steeds weer moeten investeren in projectvoorstellen om in aanmerking te komen voor tijdelijke gelden. Dat kost ons ongelooflijk veel tijd en we hebben al zo weinig mensen waarmee we het werk moeten doen. En de armste gemeenten kunnen ook nog eens niet meedoen omdat zij geen cofinanciering beschikbaar hebben. Juist die gemeenten hebben het vaak het hardste nodig.
3. Werk aan een **vitale relatie tussen regio en Rijksoverheid**. Nederland staat voor grote problemen, alleen samen kunnen we die aanpakken maar dan moet er wel sprake zijn van wederzijds respect en ruimte zijn voor innovatieve oplossingen en de kracht van de gemeenschap

Wij zien grote bereidwilligheid in Den Haag om hierin stappen te zetten. En wij dringen aan op een lange termijnvisie met structurele middelen. Om een **eerlijke aanpak** waarin er voor **alle regio's** in Nederland gelijke kansen zijn. De beoogde kortingen op het gemeentefonds zijn in dat licht echt een slecht idee.

Tot slot

In die lange termijnvisies horen voorzieningen een belangrijke rol te spelen. Er zijn te veel voorzieningen verdwenen. Ook trots en gemeenschapszin verdwijnen hierdoor. Daarmee verdwijnt ook de spirit voor het samen oppakken van uitdagingen. Daarom hebben we nu samen met BZK een opdracht gegeven voor het ontwikkelen van een analyse kader voorzieningen, waarmee we een onderbouwde dialoog kunnen voeren over het onderwerp “(basis-)voorzieningen”. Dit moet helpen bij het opstellen van de zogenaamde toekomstagenda's. We hopen dat het analysekader in januari beschikbaar is en dat we daarmee het nieuwe tijdperk voor plattelandsgemeenten ferm kunnen starten.

Aan ons zal het niet liggen. Als we in 15 jaar P10 iets hebben bewezen, is dat we als plattelandsgemeenten ijzersterk en bijzonder daadkrachtig zijn. Als de **inwoners van het platteland** iets hebben laten zien, is het dat ze beschikken over een enorme veerkracht waarmee ze om kunnen gaan met nieuwe uitdagingen. Laten we samen die veerkracht benutten. Laten we vandaag met elkaar deze **historische dag** vieren en morgen samen met elkaar het nieuwe tijdperk instappen.